Nordland FYLKESKOMMUNE

Vår dato: 31.10.2021
Vår referanse: 21/22599- 1
JournalpostId: 21/136419
Deres dato:
Deres referanse:
Org.nr: 964 982 953

Bø kommune
Veaveien 50

8475 STRAUMSJØEN

Samarbeidsavtale om arbeidet i vannområde Vesterålen 2021-2022

DEL 1 – Generell del

1

Bakgrunn og formål

1.1. Avtaleparter

Bø kommune, org.nr. 942570619 (heretter benevnt kommunen)

og

Nordland fylkeskommune, org.nr. 964982953 (heretter benevnt fylkeskommunen)

1.2. Bakgrunn for samarbeidet

Fylkestinget i Nordland vedtok i desember 2015 Regional plan for vannforvaltning for vannregion Nordland og Jan Mayen (2016 - 2021) med tilhørende tiltaksprogram og handlingsprogram (FT-sak 179-2015). Den regionale planen er utarbeidet i henhold til forskrift om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften). Fylkeskommunen er vannregionmyndighet (VRM) og har ansvaret for å koordinere arbeidet med oppfølgingen av vannforskriften.

Regional plan for vannforvaltning er sektorovergripende og skal bidra til å styre og samordne både vannforvaltning og arealbruk på tvers av kommune- og fylkesgrenser. Planen fastsetter miljømål og tidspunkt for når disse skal nås. Regionalt tiltaksprogram gir en overordnet oversikt over alle foreslåtte tiltak som må gjennomføres for å oppnå god tilstand i vannforekomstene enten innen 2021, eller ved et senere tidspunkt dersom det er gitt utsatt frist. Tiltakene er utarbeidet på bakgrunn av tverrsektorielle tiltaksanalyser, og berører i stor grad også kommunen som sektormyndighet.

Kommunene har ansvar for gjennomføring av tiltak innenfor en rekke områder, som landbruk, avløp og drikkevann. God medvirkning og et godt samarbeid på tvers av ulike sektorer blir viktig for å finne gode og

Adresse: Postmottak Tlf.: 75650000
Fylkeshuset E-post: post@nfk.no
8048 Bodø

Besøksadresse: Prinsensgate 100

Samfunnsutvikling
Plan, klima og naturressurser
Lars Ekker
Tlf: 75650594

nødvendige tiltak. Det er også viktig at gjennomføring av tiltak er best mulig koordinert og samordnet mellom kommunene.

Gjeldende vannforvaltningsplan med tilhørende tiltaksprogram og handlingsprogram oppdateres (rulleres) nå for planperioden 2022-2027, i samsvar med ny kunnskap, kravene i vannforskriften og nasjonale forventninger. Forvaltningsplanen skal vedtas i fylkestinget i desember 2021, og vil godkjennes nasjonalt våren 2022.

1.3. Formål

Formålet med avtalen er å legge til rette for at arbeidet med vannforskriften blir implementert på best mulig måte i Nordland. Fylkeskommunen er opptatt av at arbeidet i vannområdene gis de nødvendige rammer slik at man får på plass en harmonisert og stabil koordinering i vannområdene. Lokale koordinatorer kan bidra til nettopp dette. Slike stillinger vil også kunne bidra til å forankre planen lokalt, samt å drive kompetanseheving for kommunene i vannområdet.

2
Organisering

2.1. Forankring

Avtalen skal forankres politisk i kommunen og fylkeskommunen. Administrativt skal avtalen følges opp av rådmann/kommunaldirektør i kommunen og faggruppeleder plan, klima og naturressurser i fylkeskommunen.

2.2. Kontaktpersoner

Kommunen og fylkeskommunen skal utnevne hver sin kontaktperson for oppfølging av avtalen mellom partene. Disse skal også ha ansvar for å holde rådmann/kommunaldirektør og fagleder plan, klima og naturressurser oppdatert om samarbeidet. Oversikt over kontaktpersoner beskrives i «Vedlegg 3». Endringer meldes umiddelbart til samarbeidsparten.

2.3. Møtevirksomhet

For å ivareta intensjonene i avtalen avholdes det samarbeidsmøter mellom kommunen og fylkeskommunen etter behov, med minst ett møte i året. Dersom begge parter er enige kan møter holdes i form av telefonmøte / videokonferanse.

2.4. Organisering

Arbeidet i vannområdene skal organiseres slik at berørte kommuner, og regionale og statlige sektormyndigheter sikres nødvendig deltagelse.

Arbeidet med vannforskriften legger opp til god og bred medvirkning. Ulike brukergrupper, interesse-organisasjoner og andre interesserte skal derfor ha mulighet til å delta i det lokale arbeidet.

3

Fordeling av ansvar og oppgaver

3.1. Partenes forpliktelser

Fylkeskommunen forplikter seg til å:

- Gi veiledning og rådgivning om arbeidet etter vannforskriften.
- Ved behov delta på møter og samlinger i vannområdet knyttet til implementering av Regional plan for vannforvaltning.
- Bidra til at nasjonalt, regionalt og lokalt arbeidet etter vannforskriften er best mulig samkjørt og koordinert.
- Bidra med årlig tilskudd til finansiering av vannområdekoordinator.

Kommunen forplikter seg til å:

- Ha ansatt eller engasjert vannområdekoordinator.
- I samarbeid med de andre kommunene i vannområde, bidra til en hensiktsmessig organisering, slik at vannområdekoordinator har tilstrekkelig mulighet og myndighet til å være pådriver i det tverrsektorielle og grensekryssende arbeidet. Vannområdekoordinators arbeidsoppgaver er skissert i vedlegg 1.
- Delta i møter og samlinger med kommuner, regionale sektormyndigheter, fylkesmann og fylkeskommune knyttet til vannområdearbeidet.
- Rapportere i henhold til avtalte tidsfrister:
    - Rapportering på oppfølging av samarbeidsavtale: høsten 2022
        - Innhold i rapportering følger av vedlegg 2
    - Revisorbekreftet regnskap knyttet til denne avtalen: høsten 2022
        - Oppgavene knyttes til kommunens eget prosjektregnskap

3.2. Konsekvenser ved manglende oppfyllelse

Partene skal informere hverandre snarest mulig hvis forpliktelsene i avtalen ikke kan innfris.
Hvis kommunen ikke innfrir kravene som er satt, kan det bli aktuelt å kreve tilbakebetalt hele eller deler av utbetalt tilskudd

4

Finansiering

Fylkeskommunen bevilger inntil 400.000, - til Bø kommune til finansiering av lokal vannområdekoordinator i vannområde Vesterålen. Midlene utbetales over en to-årsperiode. 200.000,- av disse utbetales ved inngåelse av avtalen. Det resterende beløp utbetales etter halvveisrapportering.

5

Varighet, opphør

Avtalen trer i kraft fra 26.10.2021. Avtalen gjelder for to år, men kan sies opp skriftlig med 3 måneders varsel.

Dersom partene er enige, kan avtalen endres i avtaleperioden. Behov for endringer skal drøftes dersom en av avtalepartnerne ber om det.

Skal avtalen eller deler av avtalen revideres skal dette forankres på politisk nivå.

Alminnelige misligholdsbeføyelser kan gjøres gjeldende.

6

Prosessuelt

Tvister skal forsøkes løst i minnelighet.

Eventuell uenighet om forståelsen av denne avtalen skal behandles og avklares av administrativ ledelse i fylkeskommunen og kommunen.

Eventuelle rettslige tvister med utspring i denne avtale, skal løses ved de alminnelige domstoler med Salten tingrett som verneting.

7

Andre bestemmelser

Avtalen og tiltak som gjennomføres i regi av avtalen, skal profileres som et konkret samarbeid mellom avtalepartene.

Avtalen utstedes i to eksemplarer, ett til hver av partene**.**

DEL II – Spesifikk del for vannområde Vesterålen

1. Status og utfordringer i vannområde Vesterålen

Tabell 1 gir en oversikt over miljøutfordringene i vannområde Vesterålen

Vannområde Vesterålen	
Kommuner	Miljøutfordringer
Andøy Bø Hadsel Sortland Øksnes Kvæfjord (Troms)	Landbruksforurensning Kloakk/spredte avløp Redusert eller endret vannføring og vannstand Havner (Fysisk inngrep og/eller forurensning) Vandrings-/ gjennomstrømnings-hinder Påvirkning fra oppdrett Miljøgifter i bunnsedimenter Plastforurensning Fremmede arter (pukkellaks)

Nedenfor følger en beskrivelse av de viktigste arbeidsfeltene for 2021 – 2022.

1.1 Organisering av arbeidet.

- **Organisering av arbeidet**

  Vannområdekoordinator skal jobbe for at utnevning av styringsgruppe for vannområdet samt formalisering av samarbeidet mellom kommunene i vannområdet kommer på plass i løpet av 2021.

  I Vesterålen vannområde er det det foretatt inndeling i grupper for å sikre bedre forankring av arbeidet og for å sikre nødvendig samhandling og fremdrift. Koordinator rapporterer til Bø kommune og Vesterålen regionråd. Regionrådet representerer vannområdet i VRU. I og med at Vesterålen og Lofoten har samme koordinator har man mulighet til å samordne arbeidet der man har felles utfordringer. Der koordinator er med på regionale og nasjonale samlinger som er relevante for arbeidet i begge områdene fordeles kostnadene mellom de to vannområdene.

- **Forankring av arbeidet på alle nivåer.**

  - Kunnskaps- og informasjonsdeling.
  - Følge opp nettside og informasjon gjennom ulike medier.
  - Involvering av kommunene på administrativt og politisk nivå.
  - Kurs for saksbehandlere i kommunene om bruken av vann-nett.
  - Kontakt md interesseorganisasjoner og andre interesserte

- **Samhandling og avklaring på tvers av sektorer og aktører**
    - Bruke eksisterende fag- og interessegrupper innen vann- og avløp og jordbruk.
    - Etablere faggruppe innen arealforvaltning.
    - Følge opp undersøkelser i Straumevassdraget,
    - Følge opp konkrete henvendelser fra grunneiere, allmennheten og interesseorganisasjoner.

- **Samhandling med andre vannområder.**
    - Videreføre samarbeidet med Vannområde Lofoten.
    - Samarbeide om faglige utredninger og møter med de andre vannområdene.

2. Prioriterte områder og resultatmål

- Bistå i arbeidet med rullering av forvaltningsplanen 2021.
- Bidra til koordinering av tiltaksgjennomføring.
- Veiledning og kursing i kommunene etter behov.
- Videreføre samarbeidet med Driftsassistanse-nord om kompetanseheving i kommunene innen vann og avløp.
- Søke om midler til overvåking og problemkartlegging samt koordinere overvåking årlig.
- Styrke organiseringen av arbeidet i vannområdene
- Bidra samarbeid og medvirkning i vannområde
- Andre viktige fokusområder
    - Bistå kommunene med koblingen mellom vannforskriften og arealplanlegging.
    - Utarbeide rutiner for oppdatering av tiltak i vann-nett
    - Sikre forankring av frist for måloppnåelse med kommunene.
    - Videreføre samarbeid mellom kommunene i Vesterålen og Lofoten om fokus på spredt avløp.
    - Implementering av nye utfordringer i vannarbeidet lokalt (plastforsøpling)

Fylkeskommunal oppfølging og støtte

Fylkeskommunens generelle forpliktelser overfor kommunen er nedfelt i avtalens pkt. 3.1.

Som økonomisk støtte for arbeidet i henhold til krav og forpliktelser nedfelt i avtalens generelle del (del I) gis kr. 200.000,- pr. år for toårsperioden 2020-2021. Støtten gis til Bø kommune i sin rolle som vertskommune/ oppdragsgiver for vannområdekoordinator.

Sted og dato Nordland fylkeskommune	Sted og dato Bø kommune
fylkesråd kultur, miljø og folkehelse	ordfører

VEDLEGG 1: Oppgaver for lokal vannområdekoordinator i perioden 2021-2022.

a. Daglig ledelse og koordinering av arbeidet i vannområdet/vannområdene.

b. I samarbeid med fylkeskommunen, statsforvaltningen og vannregionutvalget bidra til gjennomføring av forvaltningsplan, tiltaksprogram og handlingsprogram.

   - Representere vannområdene i relevante regionale utvalg.
   - Bidra til kvalitetssikring av kommunale tiltak og virkemidler.
   - Gjennomgå hvor langt kommunene har kommet i tiltaksgjennomføringen, om tiltakene er tilstrekkelige for å nå miljømålene eller om det må gjennomføres andre og eller mer omfattende tiltak.

c. Avholde veiledningsmøter med kommunene i vannområdet/vannområdene.

   - Avholde kurs i vann-nett for saksbehandlere og planleggere i kommunene.

d. Bidra til koordinering av tiltaksgjennomføring på tvers av kommunegrenser.

e. Bidra til hensiktsmessig organisering av vannområdene (se utvalg, faggrupper, etc.).

f. I samarbeid med fylkeskommunen bidra til informasjon om arbeidet og konsekvensene av den regionale planen for kommunene.

g. Samarbeid med deltakere i lokale utvalg og grupper, grunneiere og lokalbefolkning.

h. Bidra til at kommunene får gjennomført og samordnet nødvendig problemkartlegging der dette trengs. Eksempelvis kartlegging av spredte avløp.

i. Bidra til samordning og gjennomføring av overvåking innen kommunenes sektoransvar.

j. I samarbeid med statsforvaltningen bidra til å oppdatere karakteriseringen innen de kommunale områdene.

VEDLEGG 2: Mal for rapportering

Innhold i rapporteringen vil følge av arbeidsoppgavene redegjort i vedlegg 1, og prioriterte områder og resultat mål i del 2 (Spesifikk del for Vesterålen vannområde).

VEDLEGG 3 – Kontaktpersoner

For kommunen

Navn	Andreas Andersen
Stilling	Teknisk sjef
Adresse	Rådhuset, Veaveien 50, 8475 STRAUMSJØEN
Mailadresse	andreas.andersen@bo.kommune.no
Telefon	97 17 35 97/76 11 43 37

For fylkeskommunen

Navn	Lars Ekker
Stilling	Rådgiver vannforvaltning
Adresse	Nordland fylkeskommune, Fylkeshuset, 8048 Bodø
Mailadresse	larekk@nfk.no
Telefon	41479514